

21–22 September 2017
“Reporting on the SIGURIMI files” workshop
WORKSHOP: “Raportimi mbi dosjet e SIGURIMIT”

Additional explanations for the speakers according to the topics:
Shpjegime shitesë për referuesit sipas temave:

1) Access to SIGURIMI Files – Issues, implications and expectations
27 years later

Issues to be covered:

- What does the opening of SIGURIMI files after 27 years imply?
- Is this the opening for the first time or has there been sporadic opening of specific files in these decades?
- What was SIGURIMI and what do the "files" mean? What do we associate with the word "SIGURIMI", historical facts, etc.?
- What challenges (chance and difficulty) brings the opening of this process more than 25 years after the first democratic elections?
- What is associated in Albania with the word "Dictatorship" (dictatorship of a proletariat, dictatorship of a state that violates human rights, etc.) from both, society and politics?
- Expectations of the process

Çështjet që do të trajtohen:

- Çfarë nënkupton hapja e dosjeve të Sigurimit pas 27 vjetësh?
- Është kjo hapje për herë të parë apo ka pasur në këto dekada edhe hapje sporadike të dosjeve specifike?
- Kush ishte SIGURIMI dhe çfarë nënkuptojnë „dosjet”? Çfarë asociojmë me fjalën „Sigurimi”, fakte historike etj?
- Çfarë sfidash (shans dhe vështirësi) sjell hapja e këtij procesi më shumë se 25 vite pas zgjedhjeve të para demokratike?
- Çfarë asociohet në Shqipëri me fjalën „Diktaturë” (diktatura e proletariatit; diktati i një shteti që dhunon të drejtat e njeriut etj) si nga shoqëria ashtu edhe nga politika?
- Pritshmëri nga procesi

2) Foreign experience of media reporting on secret police files from the communist era

Issues:

- Which is the purpose of opening the files?
- What is the role of the press in opening the files?
- Which are the main actors in this process?
- Which are the institutions that help or hinder the process?

- Which are the control/supervisory instances for the progress of the process?
- How can long-term goals be achieved? Are there corrections along the way and how are they reflected?
  - Brief history of the Law on disclosing the files (main provisions, goals, results)
  - Judicial procedures and ethical consequences of opening the files.
  - Reactions about the process; what mistakes are done?
  - Suggestions for a country that starts now the process.

Çështjet që do të trajtohen:

- Cilat janë synimet e procesit të informimit mbi dosjet?
- Cili është roli i medias në këtë proces?
- Cilët janë aktorët kryesorë në këtë proces?
- Cilat janë institucionet që ndihmojnë ose pengojnë procesin?
- Cilat janë instancat e kontrollit gjatë këtij procesi?
- Si arrihen synimet afatgjatë? A ka korrigjime gjatë rrugës dhe në ç'mënyrë reflektohen ato?
- Hyrje në ligjin mbi hapjen e dosjeve.
- Perspektiva ligjore dhe pasojat etike të hapjes së dosjeve?
- Reagime ndaj procesit; gabimet që janë bërë?
- Cilat përvoja mund të merren si model për një vend që sapo e ka nisur procesin?

3) Similarities of communist dictatorships through concrete examples

- Reporting on victims, perpetrators, informants, public figures, bystanders – shaping a narrative as journalists on the basis of what values?
- Examples of public reactions to coverage based on Stasi files in the form of legal actions against media coverage of archival content, unauthorized citations, etc. – feedback on the value process for coverage

How do journalists report about files' content in the media?

Find the answer:

- In law, in nowadays analyses? From outside-in
- Through systematic research of parallel models and their learned experience
- Raportimi mbi viktimat, autorët, informatorët, figurat publike, bystanders - duke formuar një narrativë si gazetarë në bazë të cilave vlera?
- Shembuj të reagimeve publike ndaj mbulimit të bazuar në dosjet Stasi në formën e veprimeve ligjore kundër mbulimit mediatik të përmbajtjes arkivore, citimeve të paautorizuara etj. - feedback mbi procesin e vlerësimit për mbulimin

Si raportojnë gazetarët mbi përmbajtjen e dosjeve?

Gjejeni përgjigjen:

- Në ligj, analizat e sotme? Nga jashtë-brenda
- Përmes modeleve sistematike të kërkimit paralel të modeleve dhe eksperiencës së tyre

4) How to read the files – Developing a Guide for Journalists Reporting

Issues which will be covered:

- **Technical Basis:** How to make a request/application? How to read the files? How to contextualize the files? In which other sources should I rely on?
- **Social Basis:** How to contribute in the dialogue about the past? How do I get rid of party interest?

Possible results of the workshop:

- an idea, an outline for an article, film, magazine story including a set of values and goals in the reporting on the files written out
- a form, like a manual or advise guide

Çështjet që do të trajtohen:

- **Bazat teknike:** Si e bëj një kërkesë? Si ti lexoj dosjet? Si ti kontekstualizoj dosjet? Në cilat burime të tjera të mbështetem?
- **Bazat sociale:** Si të kontribuoj në dialogun për të shkuarën? Si ta zhvesh veten nga interesat partiake?

Rezultate të mundshme të workshop-it:

- një ide, një përmbledhje për një artikull, film, histori revistash duke përfshirë një sërë vlerash dhe synimesh në raportimin e dosjeve
- një formë, si një manual ose udhëzues